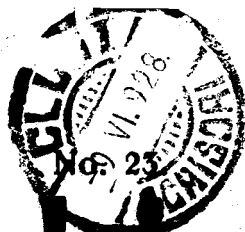

Cenzurat: CORNELIU SALÇA.

Anul IV.

Aiud, 7 Iunie 1928.

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare odată pe săptămână.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

I. Aldea, I. Dobre, A. Duvlea, Eman. Muntean, A. Ocnean, P. Petringenar, I. Pițic, A. Popa, Gh. Spătăceanu, Elena Dr. Stoianovici, N. Borza, I. Raica, Gr. Ursu, T. Trifa, V. Zdrenghlea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului d'edactic, iar pentru comitele școlare și partic. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

BCU Cluj Școala activă. Library Cluj

Școala activă.

Câteva cuvinte despre aritmetică.

Mulți elevi cunosc aritmetica ca pe de materie o învățământ desgustătoare și răsuflă ușurați când au scăpat de ora de aritmetică. Și adulții își aduc aminte cu groază de tortura dela aritmetică. E o greșală să generalisăm oroarea de aritmetică, sunt foarte multe cazuri unde învățători, și profesori pricepuți fac plăcute orele de aritmetică și încă chiar și pentru elevii mai puțin inteligenți.

Școala activă pune lucrurile la punct, când face atent pe învățător, că aritmetica e un studiu *cumulativ*, spre deosebire de alt studiu, unde se pot preda cunoștințe disparate, pentru înțelegerea lor, la geografie de es. nu e necesar să cunoască *toate* cele precedente.

La aritmetică elevii trebuie să știe ce s'a predat ca să înțeleagă ce urmează. Din acest punct de vedere școala activă nu numai că individualizează, și ține să meargă fiecare elev în pasul său.

Ferière spune, că ruga pe elevii bunii să ajute celor întârziați, ceace, spune mai departe, făceau foarte bucuroși.

Psihologia experimentală în urma unor minuțioase cercetări a stabilit că sunt cazuri dese, când d. es. un copil de 9 ani întârziat se găsește la gradul de asimilare în materie de asimilare în materie de aritmetică, unde se află un copil normal de 7 ani.

Pentru remedierea neajunsului școala activă propune să se trimită elevul din clasă superioară în ora de aritmetică să asculte lecțiile într'o clasă inferioară, bine înțeles orele de aritmetică vor coincide ambele clase.

Regulamentul nostru de azi nu prevede așa ceva, însă, credem, că autoritățile din caz în caz vor admite acest procedeu, dacă se va constata, că suntem însuflețiți, cum se cade să fim, de a ajunge tot la mai bine.

Toma Cocișiu.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

(Din psihologia Copilului.)

Despre însușirile rele ale copiilor și de unde provin acestea?

III. *Iosif Marian Inv. dir.*

Pentru copii sunt cu totul indiferente gândurile grele, pe cari le poartă părinții față de familie. De cumva frățiorul, soriora, ori preținul său de joc e morbos, aceasta nu'l pune pe gânduri, tot ce-l doare, este faptul, că nu are cu cine să se joace. În celea mai multe cazuri, copilul se bucură când tata ori mama sunt morboși, fiindcă atunci: „e lumea lui”. Durerea de măsele a cutăruia, pe copil puțin îl interesează, lui însă îi vine curios când vede o parte din fața suferindului mai mare ca cealaltă. De multe ori chiar nici cazurile de moarte în familie, trezesc un sentimentul compătimirii în copil. Atunci când toți căsenii plâng, — după cel repausat —, copilul își susține și pe mai departe voia bună, dar din când în când dacă'l cuprinde pe câte un moment și pe el frica.

Trupul rece și mort al iubitului său prețin, frate, ori chiar al părinților, mai puțin îl mișcă; pe el îl impresionează mai mult, florile și cununile așezate pe sicriu. Un caz asemănător mi s'a în-

timplat mie, cu ocaziunea morții neuitatei mele fice Ana Maria, întâmplată la Beiuș în ziua de 4 Septembrie 1927. Erau acasă cu copila mea cea mai mică, — Eugenia de 6 ani —, cu feciorul cel mai mare și cu o altă copilă a mamei Iosefina. Soția era dusă de mai'nainte la Beiuș.

În ziua morții am primit telegrama, ca să plecăm la înmormântare. Își poate inchipui ori și cine situația sufletească penibilă, în momentul când am primit telegrama. Toți am început a plânge. Mica copilă însă, și-a lăsat jucăriile la o parte și m'a întrebat: „Tuțule! a murit Ana Marie?”. Iam răspuns: „da dragă“. Nu mi-a mai pus nici o întrebare, nici nu și-a arătat oarecareva durere, ci și-a văzut mai departe de jucării. Și să nu creadă cineva, că doar între acestea două surori, n'ar fi existat adevărata dragoste de frați; ele se iubiau mult, nespuse de mult.

Sully profesor în Leipzig, — tot în privința aceasta, — ne spune următoarea întâmplare. Într-o școală, o învățătoare a anunțat elevelor sale, că o colegă de a lor a murit. La auzul acestei vesti triste, s'a făcut în clasă o tăcere ca în mormânt; dar deodată tăcerea aceasta a fost întreruptă de râsul cu hohot a unei copile.

Din celea spuse pânăci ar urma, că aproape toți copii sunt lipsiți, de sentimentul emoționării și al milei. Lucrul însă nu stă tocmai așa. Se ne cugetăm numai la un caz, ce ni se poate întâmpla, foarte ușor și nouă. Punem cazul, că oarecineva merge pe cale se împiedecă ori lunecă, și cade. Dela sine înțeles, că cel care cade se lovește. Și cu toate acestea cei din jurul său, nu'l compățimesc, ci de celea mai multe ori râd de el. Copila profesorului *Sully*, — despre care am amintit mai sus, a râs la auzul vestei triste a morții colegi sale, nu pentru că a fost lipsită de compățimire, ci din motivul, că în școală, s'a făcut deodată o așa mare tăcere. Sufletul copilului chiar și în momentele celea mai triste, este atras de câte o împrejurare, care-i depărtează durerea dela sine.

Conduita copiilor, când acestia văd moartea ori suferințele altora, este foarte diferită. Până când o parte a copiilor este lipsită de sentimentul compățimirii, pe atunci sunt mulți asupra cărora suferința altora are influință, asupra lor, și-i vedem, — ziua întreagă nu se mișcă de lângă patul mamei morboase, — silindu-se ca se'ii fie de ceva ajutor. Deci dacă, aceia, pe cari noi îi numim împietriți la inimă, nu sunt tocmai așa de răi pe cum îi credem; deoarece noi ne-am îndatinat, a cântări faptele copiilor, cu măsura, pe care o aplicăm la faptele făcute de oameni adulți.

La toate acestea poporul nostru zice: „Copiii nu pricep, ci nu știu să le fie milă ori să se emoționeze“. E foarte adevă-

rat. Inteligența copilului, este cu mult mai nedesvoltată, decât să poată pricepe conceptul durerii ori al daunei. Fantazia foarte vioaie a copilului care din moment în moment se schimbă, nu'l ajută ca să înțeleagă, durerea celor iubiți ai săi. În sufletul copilului dornic numai de bucurii, durerea nu are loc. Sufletul copilului este ca pomișorul, care cu rădăcinile își trage nutremântul din pământ, și se desvoaltă sub razele binefăcătoare ale soarelui de vară; dar nu cunoaște puterea furtunii ce'l poate amenința mai târziu. Așa este și mica ființă (omul), care numai mai târziu, trăind în lume, va avea să facă cunoștință cu durerile și poverile lumii, cari sunt, tot atâtea furtuni. Și cu toate acestea, împrejurările, pline de amărăciune, lipse și tristețe, între cari a fost silit să trăiască și să se desvoalte copilul, au urmări asupra acestuia. Micuța ființă nu cunoaște lipsele prin cari trece; nu înțelege viața plină de gânduri a părinților, doleanțele și lacrimile acestora, pe cari le aude și le vede. Împrejurările triste însă, între cari petrece și crește, au o mare influință asupra bunei lui dispoziție sufletească, pe care o putem numi: unica și cea mai curată fericire din viața noastră.

Fericirea aceasta, pe care nime nu ni-o poate invidia, totuși dispăre de timpuriu din sufletul copilului, dacă acesta a fost crescut între gândurile grele și mâri ale părinților.

Între însușirile rele ale copiilor se mai număra și *inversunarea și crudelitatea*. Când e vorbă de acestea, apoi noi învățătorii putem spune sute și mii de cazuri. Cine este acela care în școala sa, să nu fi aplicat celea mai multe pedepse pentru faptul, că cutare copil petulant, bineînțeles — mai mare, — l'a năcăjit pe cel mai mic și mai debil, decât el? Care dintre noi n'a aplicat, strașnice pedepse cutărui petulant: fiindcă a stricat cui-bul și a chinuit puii micelor păserele? Multe foarte multe cazuri ni s'a dat, să vedem, cum, câte un copil mai mare, îl inversunează pe cel mai mic, cu vorba, ori îl trage de urechi, ba îi spune vorbe de batjocură etc. În urma acestora, bineînțeles, că cel mai mic, încă'i spune celuilalt „vorbă de hulă” ... cu care'i vatâma onoarea. Acum însă a trecut cu gluma. Cel mai mare văzându-și onoarea trasă în noroiu, își ia satisfacția, prin faptul că'i aplică celuilalt vreun pumn ori doi sau vre-o palmă ori două; si'l face scăpat. Acesta după ce a scăpat din ghiarele celui mai mare, e foarte inversunat. În furia lui nu cunoaște mila. Îl amenință pe dujmanul său, că are să'l lovească în cap, ba că'l omoară, îi spune epitetele celea mai drastice, și numai cel de sus mai știe, câte blăsteme îi dorește. De află cumva vre-o piatră ori vre-o bucată de lemn, aruncă cu ea asupra contrariului său, și nu'i pare rău, de l'ar lovi chiar în cap. Și de se întâmplă cumva să'l lovească, apoi fuge uitându-și de toată furia, și ride cu mare satisfacție.

Terorismul acesta ca să'i mai zicem și așa, se naște la co-

pil din pofta de a *predomina*. Prin aceasta vrea să-și arete puterea față de alții mai neputincioși ca el. I-se naște pofta de a i-se supune și lui alții, întocmai pe cum i-se supun acolo acasă, cățelușul pisica, ori alte jucării.

Când un copil mai mare îl tortuzează pe cel mic, mai are înțeles; dar e foarte interesant când cel mai mic și mai debil, îl amenință pe cel mai mare. În asemenea cazuri, întreagă amenințarea nu stă decât, că cel, care pornește ofensiva, nu-i alt ceva decât un guraliv. Vorbește și el, ca să vorbească; când ar fi însă să ajungă la fapte, de sigur că nici a douazecia parte n'ar putea împlini, din amenințările trimise celui altal.

(Va urma.)

Promovarea elevilor și calcularea mediilor.

Aflându-ne în preajma terminării anului școlar, când adică trebuie să închiem și situația fiecărui elev al nostru, aflăm de bine să reproducem din nou în coloanele revistei noastre dispozițiunile privitoare la promovarea elevilor și calcularea mediilor. O facem acesta mai ales și pentru acea fiindcă s'a constatat că se comit greșeli multe cu aceste lucrări.

Promovarea elevilor dintr'o clasă intralta se face pe baza notelor trimestriale.

Pentru ca un elev să fie promovat, trebuie ca fiecare din mediile sale anuale pe grupe; *limba română, matematici* (aritmetică și geometrie), *celelalte științe* (religie, istorie, geografie, științe naturale și igienă, cultura socială și învățământul civic cunoștințe de comerț și contabilitatea), *dexterități* (caligrafia, desenul, cântul, educația fizică, lucrul manual (la cl. I—IV de băieți) *lucrul de mână și gospodăria* (la fete), *îndeletnicirile practice* (la cl. V—VII la băieți, să fie cel puțin *cinci*, neavând la nici unul din obiectele în parte din acele grupe o medie anuală inferioară lui patru; media anuală la purtare să fie cel puțin șase; iar nota la frecventare să fie cel puțin patru.

Nota la frecventare se va socoti după normele stabilite în Art. 76 din Regulamentul pentru administr. inter. a școllelor primare urbane și în Art. 83 din acela pentru administr. inter. a școllelor primare rurale.

4.—Calcularea mediilor se face după norma următoare:

a) Notele trimestriale, obținute la fiecare obiect de elevii claselor I—VI, adunate și suma împărțită prin trei, dau mediile anuale pe obiecte.

Tot astfel se capătă media anuală la purtare; iar nota la frecventare se calculează o singură dată pe an, după terminarea cursurilor, potrivit normelor stabilite la Art. 76 din regulamentul pentru administr. inter. a școalelor urbane și Art 83 din acela al școalelor rurale.

Dacă un elev a lipsit motivat unul din trimestrele I sau II dela școală, atunci, spre a avea mediile anuale pe obiecte, se adună numai notele depe celelalte două trimestre și suma lor se împarte cu două.

b) Mediile anuale pe obiecte formează următoarele grupe:

1. *Limba română* cu subîmpărțirile sale: scrierea și exerciții gramaticale, citirea, exerciții de memorie, exerciții de compunere și exerciții de intuiție.

2. *Matematică*: aritmetică și geometrie.

3. *Celelalte științe*: religie, istorie, geografie, științe naturale și igienă, cultura socială și învățământul civic, cunoștințe de comerț și contabilitate.

4. *Dexterități*: caligrafia, desenul, cântul, educația fizică, lucrul manual (la cl. I—IV. de băieți).

5. *Lucrul de mână și gospodăria* (la școalele sau clasele de fete).

6. *Indeletnicirile practice* (la clasele V—VII de băieți).

7. *Disciplina*: purtarea și frecventarea.

c) Suma mediilor pe grupe, împărțită cu numărul grupelor și anume cu cinci pentru elevii din clasele I—IV și cu șase pentru elevii din clasele V—VII dela școlale de băieți și dela școalele sau clasele de fete, dă media generală de clasificare a elevului. Mediile anuale și media generală de clasificare se calculează cu două zecimale.

Premiile de fine de an.

Părerile asupra lor sunt împărțite. Unii nu le dau nici o importanță sub motivul că s'ar naște in elevi poftă de recompensă și că ar aștepta apoi după fiecare faptă, răsplată. Alții le atribue o importanță exagerată și le folosesc, zice-se, ca mijloc de emulație. Adevărul e că numai când se întrebunțează prea des dau naștere poftii de care am vorbit.

Oricum, premiile își au valoarea lor, pe care nimeni nu le-o poate contesta. Ele sunt o distincție rară pentru fericitul

școlar care le primește. Au apoi un graiu interior, produc o bucurie sufletească, pentru că pornesc dintr'o iubire tot sufletească (e vorba de iubirea educatorului).

Comparați mulțumirea sufletească ce produce un cadon dela o persoană cu considerație față de noi și cea pe care ne-o dă un onorar sau chiar leaşa de pe-o lună. Să observăm că un premiu sau recompensă nu e o simplă „plată”. Deci, când premiem pe cineva să nu credem că-l răsplătim, căci răsplata are ceva material în sine și adevăratul muncitor ideal — nu cere după munca sa altă răsplată decât fericirea ce i-o procură, — dacă mijloacele de traiu ii sunt asigurate. Gândiți-Vă cum salariul nostru derizoriu răsplătește munca ce o depunem și atunci veți înțelege ceea ce spun.

Nu valoarea materială a premiului, ca atare, produce mulțumirea sufletească a copilului legătura sufletească dintre inimi ce se naște între copil și educator, între copil și studiu. Nu dați premii în bani, căci acestea se prefac în bomboane, turte, sau când e cazul unor părinteigoști, în fumul dracului sau apa nebuniei. Și întrebați-vă atunci, care e valoarea *pentru inimă* a premiului dat? Elevuliși incihpuie că pentru 5—10 lei a muncit tot anul. . .

Dați lucruri școlarești și *cărți*, dar cărți cari să intre în sufletul școlarului, adevă să poate sta de vorbă cu el. Cartea e un lucru etern; trăiește totdeauna în inima lectorului.

Dar cărțile ilustrate proprii pentru copii sunt scumpe; 20—30 lei costă cele mai ieftine. Comitetele școlare nu prevăd sune pentru așa ceva — și atunci tot pe bietul salar al învățătorului cad și acestea. Rănunțăm deci la edițiile cartonate și de lux, precum și la atrăgătoarele albume și cu un sacrificiu de 100—200 lei ne procurăm câteva reviste copilărești, pentru cei mici și niște „Pagini alese” pentru cei mai mărișori. Tot ce e mai frumos și mai prețios în literatura română aflăm aci, deci și bucăți al căror cuprins e accesibil copiilor.

G. L.

Partea oficială.

No. 1628—1928.

Foarte urgent!

Obiect: Raport asupra elevilor și învățătorilor școlii.

În conformitate cu ordinul No. 8441—1928 al On. Inspectorat școlar cerem să ni-se trimită în termen de 3 zile următorul raport asupra elevilor și învățătorilor școlii: 1. Numărul copiilor obligați la școală în anul 1927—1928 după recenzământul între 7—16 ani 2. Numărul copiilor înscriși la școală. 3. Numărul copiilor cari au cercetat regulat școala. 4. Elevii repartizați pe clase (să se arate și sexul) 5. Numele învățătorilor cu indicația clasei unde predă și numărul elevilor ce are. Toate datele aceste au să fie absolut exacte. Cine nu va răspunde urgent și precis, va fi amendat.

No. 1649—1928.

Obiect: *Inchieria registrelor școlare și trimiterea bugetelor, conturilor de gestiune și recensământ.*

Dupăcum prevede Art. 62 din Legea Învățământului Primar, anul școlar se încheie definitiv la 10 a lunii Iulie. Până la aceasta dată au să fie încheiate deplin toate registrele școlare, ca registrul de prezentă, catalogul, matricola, registrul de intrare și ieșire, condica și inventarul. Să se revizuiască deci bine toate aceste registre și să se completeze cu eventualele date ce mai lipsesc.

Tot până la data de mai sus au să-se înainteze Revizorului Carnetul de recensământ, bugetul pe anul 1928 și conturile de gestiune de pe toți anii precedenți, întrucât aceste nu ni s'ar fi trimis până acuma.

Punem în vedere tuturor directorilor de școală, că îndeplinirea lucrărilor sus înșirate va fi controlată serios de către organele de control județene, care vor pune viza recerută pe toate registrele aflate în ordine. *Directorilor de școală, cari nu vor satisface întru toate prezentului ordin, nu le vom elibera chitanța de salar de pe lunile Iulie-August a. c.*

Obiect: *D. Nic. Iordan e delegat ca inspector școlar în jud. nostru.*

No. 1615—1928.

În temeiul ordinului Onor. Minister, Vă facem cunoscut, că Ministerul delegă pe D-l Nicolae Iordan, Institutator la școala Nr. 4 băieți din Focșani, ca inspector școlar primar de circumscripție, având sub control județul nostru.

Revizor, M. Sasu.

ȘTIRI.

* **Comitetele școlare sunt rugate stăruitor să ne trimită abonamentele restante.**

* Examenele de fine de an la școlăle primare particulare cu drept de publicitate se vor ținea după normele prevăzute la art. 98 din Regulamentul legii învățământului primar.

* În numărul viitor al revistei vom publica ordinea examenelor de absolvire.